

**ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ІМЕНІ КНЯЗЯ
ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО**

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри правоохоронної та
антикорупційної діяльності

Володимир ЗАРОСИЛО
" 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕХНІКА ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОЦЕСІ
РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ»**

Галузь знань: **26 Цивільна безпека**

Спеціальність: **262 Правоохоронна діяльність**

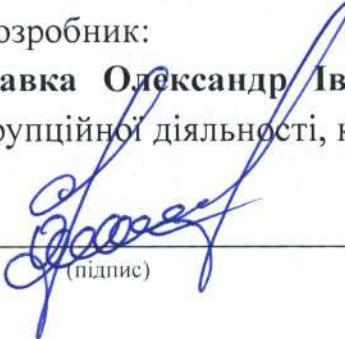
Освітній рівень: **другий (магістерський) рівень**

Освітня програма **«Правоохоронна діяльність»**

Робоча програма з навчальної дисципліни «Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень» для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262 Правоохоронна діяльність

Розробник:

Савка Олександр Іванович — доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності, кандидат юридичних наук.

_____ (підпис)

Олександр САВКА

Робочу програму погоджено:

Гарант освітньої програми:

_____ (підпис)

Олександр САВКА

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

Протокол № 1 від «23» 08 2025 року

Завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

_____ (підпис)

Володимир ЗАРОСИЛО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	очна (денна)	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів	1	1
Обсяг кредитів із розподілом за семестрами	3	3
Обсяг годин, у тому числі:		
- Аудиторні	20	20
- Лекційні	18	4
- Семінарські / Практичні	8	2
- Лабораторні	-	-
Самостійна робота, год	64	84
Форма семестрового контролю	Екзамен	

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни: є опанування теоретичних основ розслідування правопорушень, а також вивчення загальнонаукових та спеціальних методів криміналістики, теорії криміналістичної ідентифікації, основ криміналістичної техніки, загальних положень теорії розслідування окремих видів злочинів, а також тактики провадження окремих слідчих (розшукових) дій.

Завдання навчальної дисципліни «Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень» є розробка технічних засобів і методів, що забезпечують введення в процес розслідування нових джерел криміналістичної інформації;

- виявлення і вилучення матеріальних слідів злочину;
- встановлення механізму утворення слідів і причин їх взаємодії;

- встановлення властивостей, станів, групової належності і тотожності об'єктів-джерел інформації;
- обробка і використання криміналістичної інформації для розслідування і попередження кримінальних правопорушень;
- розробка прийомів і технічних засобів оцінки і використання криміналістичної інформації в правоохоронній діяльності.

Компетентності та результати навчання за освітньою програмою

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування таких **загальних та спеціальних (предметних, фахових) компетентностей:**

ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Формується через ті лекційні теми, які безпосередньо орієнтовані на практику, роботу з доказами, технікою та реальними процесуальними діями.

Забезпечено темами: **2, 3, 4, 5, 6,7, 8, 9** застосування технічних засобів, ідентифікація і діагностика формує вміння використовувати техніку в реальних розслідуваннях криміналістична методика розслідування; навчання, як діяти у конкретних слідчих ситуаціях; дає навички роботи з обліками та інформаційними базами; судові експертизи - формує вміння призначати та оцінювати експертизи; спеціальні галузі (ДНК, балістика, документи тощо) забезпечує практичні навички роботи з різними видами доказів; огляд місця події, техніка фіксації, цифрова криміналістика ключові практичні компетентності слідчого; процесуальні документи, оцінка доказів, взаємодія формує завершальний практичний цикл: від збору доказів до їх використання в суді

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Формується через лекційні теми, які передбачають варіативність дій, роботу в умовах невизначеності, застосування нових технологій і прийняття рішень у змінних обставинах.

Забезпечено темами: **2, 3, 5, 6, 7, 8, 9** застосування технічних засобів у різних формах і сферах; криміналістична ідентифікація та діагностика; формує вміння обирати метод залежно від ситуації та адаптувати інструменти під конкретне провадження; криміналістична методика розслідування; завдання і система методики; розвиває здатність змінювати алгоритм розслідування залежно від обставин справи; призначення та проведення судових експертиз, формує навички прийняття рішень у нових ситуаціях щодо вибору експертизи і взаємодії з експертами; судова балістика, ДНК-технології, цифрова ідентифікація; дає здатність працювати з новітніми технологіями та адаптуватися до інновацій; огляд місця події, новітні методи (УФ, ІЧ, лазер). Цифрова криміналістика, 3D-реконструкція. Ключові теми для формування

здатності: формує здібності діяти в нестандартних умовах швидко орієнтуватися на місці події використовувати сучасні технології в нових ситуаціях. Процесуальні аспекти, оцінка доказів; взаємодія учасників розслідування, формує: гнучкість мислення здатність адаптуватися до змін у процесі розслідування приймати рішення в умовах невизначеності та протидії.

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Поєднання теоретичних основ, правового регулювання та практичних навичок контролю якості на всіх етапах кримінального провадження .

Забезпечено темами: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 - формує базове розуміння: стандартів і принципів криміналістичної діяльності; методів, що підлягають оцінці на науковість і ефективність; основа для критичного оцінювання якості методів і результатів роботи; правові та методичні критерії якості: знання законності застосування технічних засобів; розуміння правильності ідентифікації та діагностики- дає змогу оцінювати допустимість і надійність доказів; стандартизація розслідування, формує: чіткі алгоритми та методики розслідування - це забезпечує послідовність і контроль якості слідчих дій; інформаційна точність і системність, ведення криміналістичних обліків в роботі з базами даних - сприяє перевірці достовірності та повноти інформації, якість експертної діяльності: правила призначення експертиз, вимоги до експертних висновків - формує здатність оцінювати обґрунтованість і якість експертиз; спеціальні методи контролю якості доказів: надає знання щодо: балістики, ДНК, документів, матеріалів - дозволяє глибоко перевіряти достовірність речових доказів; оцінка результатів і інтеграція якості: охоплює: аналіз доказів і судову оцінку оформлення процесуальних документів- формує здатність комплексно оцінювати якість усієї роботи.

СК 10 Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань у кримінальному провадженні формується наступними темами.

Забезпечено темами:1,2,3,4,5,6,7,8 зміст яких формує поглиблене розуміння формування теоретичного мислення у сфері криміналістики, розуміння методів, ідентифікації та діагностики здатність аналізувати та обирати методи і технічні засоби; оволодіння криміналістичною методикою здатність застосовувати комплексний підхід до розслідування; здатність використовувати інформаційні бази та реєстри, робота з криміналістичними обліками; судові експертизи, які формують здатність оцінювати експертні дослідження та правильно їх призначати; спеціальні галузі (ДНК, балістика, документи) формальна здатність інтерпретувати результати сучасних науково-

технічних досліджень; техніка огляду місця події, цифрова криміналістика формують здатність застосовувати сучасні технології (УФ, ІЧ, ЗД, цифровий аналіз)

СК 12 Здатність до використання спеціальних технічних засобів, інформаційно-пошукових систем і баз даних у кримінальному провадженні, а також здійснення елементів оперативно-розшукової діяльності з метою виявлення, фіксації, дослідження та оцінки доказів.

Формується наступними темами: 1,2,3,4,5,6,9- зміст яких формує поглиблене розуміння теоретичних основ застосування криміналістичної техніки, розуміння методів і правових засад її використання, здатність правильно обирати та законно застосовувати технічні засоби; уміння застосовувати криміналістичну методику розслідування здатність планувати та організовувати розслідування; формує навички роботи з криміналістичними обліками та базами даних здатність використовувати інформаційно-пошукові системи; знання щодо призначення та проведення експертиз, здатність ефективно взаємодіяти з експертами та використовувати результати досліджень; практичні навички роботи з різними видами доказів (біологічні, цифрові, документи тощо) здатність застосовувати спеціальні технічні засоби і методи ідентифікації; формує здатність комплексно застосовувати технічні засоби у процесуальній діяльності: процесуальне оформлення доказів та взаємодія між суб'єктами розслідування

СК13. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях.

Формує здатність включати уміння в межах закону ефективно використовувати криміналістичні знання, технічні засоби, методи і тактичні прийоми під час: виявлення, фіксації, вилучення, дослідження доказів, а також реагування на правопорушення (у т.ч. із застосуванням заходів примусу).

Теоретична підготовка: розуміння предмета, системи та методів криміналістики, знання правових основ застосування техніки, орієнтація в криміналістичній ідентифікації та діагностиці.

Практичні вміння: робота на місці події (огляд, фіксація, документування); виявлення і вилучення слідів та речових доказів; використання спеціальних технічних засобів (світло, УФ, ІЧ, лазери тощо);

застосування цифрової криміналістики і сучасних технологій (3D-реконструкція)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі вищої освіти мають досягти таких **результатів навчання**:

РН 9 Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення формується не всіма темами однаково, а насамперед тими, де прямо передбачено застосування ІТ, цифрових інструментів і технічних засобів.

Забезпечується такими елементами змісту дисципліни:

тема 4 – криміналістична реєстрація робота з криміналістичними обліками, використання баз даних (дактилоскопічні, ДНК, розшукові обліки) формує навички роботи з інформаційними системами;

тема 6 – специфічні галузі криміналістичної техніки: ДНК-технології; цифрова ідентифікація особи; дослідження документів (у т.ч. з використанням програм) формує навички використання спеціалізованого програмного забезпечення та лабораторних ІТ-рішень;

тема 7 – техніка на місці події та документування цифрова криміналістика; 3D-реконструкція місця події; технічні засоби фіксації формує навички застосування сучасних ІТ у розслідуванні.

тема 8 - сучасні технології виявлення та цифрова криміналістика: цифрові методи аналізу, використання спеціального ПЗ, новітні технології (лазер, ІЧ, 3D) прямо орієнтована на сучасні технології

тема 9 – процесуальні аспекти та інтеграція знань складання електронних документів; використання інформаційно-довідкових систем; взаємодія через цифрові платформи практичне застосування ІТ у професійній діяльності.

РН1 16 Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань формується комплексно через кілька лекцій, де є аналітика, робота з інформацією та технологіями.

Забезпечується такими елементами змісту дисципліни:

Зміст теми 7 забезпечує володіння технікою володіння на місці події та документування; збирання інформації (сліди, докази); обробка та фіксація даних; цифрова криміналістика; 3D-реконструкція (елементи моделювання).

Зміст теми 8 забезпечує знання користуватися технології (світло, УФ, ІЧ, лазер, 3D); застосування технічних засобів; цифрові методи аналізу; моделювання ситуацій (3D).

Зміст теми 9 забезпечую знання та процесуальні аспекти в експертній діяльності аналіз доказів; оцінка варіантів; прийняття рішень; оформлення результатів (звітність).

Формує навички прийняття професійних рішень на основі даних.

Зміст зазначених тем забезпечує *знання* правил і прийомів юридичної техніки; *уміння* коректно формулювати правові норми та правові позиції; *навички* професійного застосування юридичної мови та структури правових актів.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки у кримінальному правопорушенні. Система криміналістики та її взаємозв'язок з іншими юридичними науками. Методи криміналістики та їх класифікація

Тема присвячена розкриттю сутності криміналістичної техніки як складової криміналістики, її поняття, предмета та основних завдань у процесі розслідування кримінальних правопорушень. Розглядаються технічні засоби, прийоми та методи виявлення, фіксації, вилучення і дослідження доказової інформації.

Особлива увага приділяється системі криміналістики, її структурним елементам (криміналістична техніка, тактика та методика розслідування), а також взаємозв'язку з іншими юридичними науками, зокрема кримінальним правом, кримінальним процесом, судовою експертологією та оперативно-розшуковою діяльністю.

У темі також висвітлюються методи криміналістики, їх сутність та класифікація: загальнонаукові, спеціальні та окремі методи дослідження, що застосовуються під час розслідування. Аналізується їх роль у забезпеченні ефективного, повного та об'єктивного встановлення обставин кримінального правопорушення.

Вивчення теми спрямоване на формування у здобувачів системного уявлення про можливості криміналістичної техніки, розуміння її місця у системі криміналістики та значення для практичної діяльності правоохоронних органів.

Тема 2. Правові основи застосування технічних засобів у криміналістичній ідентифікації і діагностиці. Форми, сфери застосування та види криміналістичної техніки у сфері ідентифікації у кримінальному провадженні. Поняття, сутність і методики криміналістичної діагностики.

Тема охоплює правові засади застосування технічних засобів у криміналістичній ідентифікації та діагностиці в межах кримінального провадження. Розглядаються норми кримінального процесуального законодавства, що регламентують використання техніко-криміналістичних засобів, гарантії їх законності, допустимості та належності отриманих доказів.

У межах теми аналізуються форми, сфери застосування та види криміналістичної техніки ідентифікації, зокрема під час проведення слідчих (розшукових) дій, судових експертиз та оперативно-розшукових заходів. Висвітлюються можливості використання технічних засобів для встановлення тотожності об'єктів, осіб, знарядь і обставин вчинення кримінального правопорушення.

Окрему увагу приділено поняттю, сутності та методикам криміналістичної діагностики як напряму пізнавальної діяльності, спрямованої на встановлення властивостей, станів і механізмів події за матеріальними слідами. Розглядаються основні підходи, прийоми та методи діагностичних досліджень, їх значення для відтворення обстановки події та формування доказової бази.

Вивчення теми сприяє формуванню у здобувачів знань щодо правових і методичних основ використання криміналістичної техніки, а також практичних навичок її ефективного застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень.

Тема. 3. Загальні положення криміналістичної методики під час розслідування кримінальних проваджень. Поняття та предмет застосування криміналістичної методики у кримінальному провадженні. Завдання та система криміналістичної методики у кримінальному провадженні

Тема присвячена загальним положенням криміналістичної методики як складової криміналістики, що визначає науково обґрунтовані рекомендації щодо організації та здійснення розслідування кримінальних правопорушень. Розкривається поняття криміналістичної методики, її предмет та місце у системі криміналістики поряд із криміналістичною технікою і тактикою.

У межах теми розглядаються особливості застосування криміналістичної методики у кримінальному провадженні, зокрема під час планування розслідування, висунення та перевірки слідчих версій, визначення алгоритмів дій слідчого в типових ситуаціях. Аналізуються завдання криміналістичної методики, спрямовані на забезпечення ефективності, повноти та об'єктивності досудового розслідування.

Окрема увага приділяється системі криміналістичної методики, яка включає загальні положення та окремі методики розслідування різних видів кримінальних правопорушень. Висвітлюються принципи побудови та застосування таких методик, їх адаптація до конкретних умов і слідчих ситуацій.

Вивчення теми спрямоване на формування у здобувачів системного розуміння організації процесу розслідування та набуття практичних навичок застосування криміналістичних рекомендацій у професійній діяльності.

Тема 4. Криміналістична реєстрація у кримінальному провадженні. Поняття, значення та система криміналістичної реєстрації у кримінальному провадженні. Криміналістичні обліки та їх характеристика у кримінальному провадженні.

Тема присвячена дослідженню криміналістичної реєстрації як важливого елемента інформаційного забезпечення кримінального провадження. Розкривається поняття, значення та система криміналістичної реєстрації, що включає сукупність організованих обліків, спрямованих на накопичення, зберігання та використання відомостей про осіб, предмети, сліди та інші об'єкти, пов'язані з кримінальними правопорушеннями.

У межах теми аналізуються криміналістичні обліки, їх види та характеристика, зокрема дактилоскопічні, балістичні, обліки осіб, речей, знарядь злочину та інші інформаційні системи, що використовуються у практиці правоохоронних органів. Висвітлюється їх значення для ідентифікації об'єктів, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень.

Окрема увага приділяється основним принципам застосування криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз, зокрема законності, наукової обґрунтованості, об'єктивності та повноти дослідження. Розглядається поняття судової експертизи, її види та значення у процесі доказування.

Тема 5 Основні принципи криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз. Поняття судової експертизи, її види та значення. Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз.

Також висвітлюються процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз: підстави та порядок їх проведення, права та обов'язки учасників, формулювання питань експерту, оцінка висновку експерта.

Вивчення теми спрямоване на формування у здобувачів знань щодо використання криміналістичних обліків та експертних можливостей у

кримінальному провадженні, а також навичок ефективного застосування цих інструментів у практичній діяльності.

Тема 6. Специфічні галузі криміналістичної техніки у кримінальному провадженні. Судова балістика. Дослідження волокон, фарб, скла, хімічний аналіз. Дослідження документів, підробки, почерк. Біологічні докази та ДНК - технології. Ідентифікація особи: відбитки пальців, зовнішні ознаки, цифрова ідентифікація

Тема присвячена вивченню специфічних галузей криміналістичної техніки, що застосовуються у кримінальному провадженні для виявлення, дослідження та використання доказової інформації. Розглядаються основні напрями спеціалізованих криміналістичних досліджень та їх значення у процесі розслідування кримінальних правопорушень.

У межах теми висвітлюються положення судової балістики, зокрема дослідження вогнепальної зброї, босприпасів і слідів пострілу, а також можливості ідентифікації зброї за слідами на кулях і гільзах. Аналізуються методи дослідження матеріалів і речовин (волокон, фарб, скла), а також застосування хімічного аналізу для встановлення походження об'єктів та їх зв'язку з подією кримінального правопорушення.

Окрема увага приділяється криміналістичному дослідженню документів, включаючи виявлення ознак підробки, дослідження письма і підписів, а також використання спеціальних технічних засобів для встановлення автентичності документів.

У темі також розглядаються біологічні докази та сучасні ДНК-технології як ефективний інструмент ідентифікації особи, а також класичні та новітні методи ідентифікації, зокрема дактилоскопія, габітоскопія (за зовнішніми ознаками) та цифрова ідентифікація.

Вивчення теми спрямоване на формування у здобувачів знань про сучасні можливості криміналістичної техніки та набуття практичних навичок використання спеціальних методів дослідження доказів у кримінальному провадженні.

Тема. 7 Техніка в криміналістиці місця події та документування у кримінальному провадженні. Організація місця події та первинна фіксація слідів. Методи вилучення, пакування та збереження речових доказів. Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології

Тема присвячена застосуванню технічних засобів криміналістики під час огляду місця події та документування у кримінальному провадженні. Розглядаються організаційні та тактичні основи роботи на місці події, порядок його охорони, зонування та забезпечення збереження слідів кримінального правопорушення.

У межах теми висвітлюються питання первинної фіксації слідів, зокрема із застосуванням криміналістичної фотографії, відеозапису, схем і протоколювання. Аналізуються методи виявлення, вилучення, пакування та збереження речових доказів з урахуванням вимог щодо їх цілісності та допустимості у доказуванні.

Тема. 8 Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології

Окрема увага приділяється використанню сучасних технічних засобів, таких як джерела спеціального освітлення (ультрафіолетове, інфрачервоне, лазерне випромінювання) для виявлення маловидимих або прихованих слідів. Розглядаються можливості цифрової криміналістики, її ознаки, методи дослідження цифрових доказів, а також актуальні проблеми їх збирання, збереження та аналізу.

Також висвітлюються новітні технології у криміналістиці, зокрема 3D-реконструкція місця події як інструмент відтворення обстановки та механізму події.

Вивчення теми спрямоване на формування у здобувачів практичних навичок роботи на місці події, ефективного використання криміналістичної техніки та забезпечення належного документування доказової інформації у кримінальному провадженні.

Тема 9. Процесуальні аспекти, експертна діяльність, інтеграція знань. Процесуальні документи: протоколи, експертні висновки, звіти. Судова практика: оцінка доказів, критика, допустимість. Тактика слідчих дій із застосуванням техніки. Взаємодія усіх учасників розслідування; інформаційно-довідкове забезпечення.

Тема узагальнює процесуальні аспекти застосування криміналістичної техніки у кримінальному провадженні та розкриває особливості експертної діяльності як важливого елементу доказування. Розглядаються вимоги до процесуальних документів, зокрема протоколів слідчих (розшукових) дій,

висновків експертів і службових звітів, а також правила їх оформлення та значення для формування доказової бази.

У межах теми аналізується судова практика щодо оцінки доказів, їх допустимості, належності та достовірності, а також підстави для критики доказової інформації, отриманої із застосуванням технічних засобів. Висвітлюються тактичні особливості проведення слідчих дій із використанням криміналістичної техніки.

Окрема увага приділяється взаємодії слідчого, прокурора, експерта, спеціаліста та інших учасників кримінального провадження, а також ролі інформаційно-довідкового забезпечення у процесі розслідування.

Підсумкова частина теми спрямована на інтеграцію отриманих знань з криміналістичної техніки, узагальнення її теоретичних і практичних аспектів, а також ознайомлення з сучасними тенденціями розвитку і перспективами впровадження новітніх технологій у криміналістиці.

Вивчення теми забезпечує формування комплексного бачення застосування криміналістичної техніки у професійній діяльності та підготовку здобувачів до практичної роботи у сфері кримінального судочинства.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	очна (денна) форма				заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Тема 1. Поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки у кримінальному правопорушенні. Система криміналістики та її взаємозв'язок з іншими юридичними науками. Методи криміналістики та їх класифікація	10	2	-	8	12	2	2	8
Тема 2. Правові основи застосування технічних засобів у криміналістичній ідентифікації і діагностиці. Форми, сфери застосування та види криміналістичної техніки	12	2	2	8	8			8

у сфері ідентифікації у кримінальному провадженні. Поняття, сутність і методики криміналістичної діагностики.							
Тема 3. Загальні положення криміналістичної методики під час розслідування кримінальних проваджень. Поняття та предмет застосування криміналістичної методики у кримінальному провадженні. Завдання та система криміналістичної методики у кримінальному провадженні	10	2	-	8	10		10
Тема 4. Криміналістична реєстрація у кримінальному провадженні. Поняття, значення та система криміналістичної реєстрації у кримінальному провадженні. Криміналістичні обліки та їх характеристика у кримінальному провадженні.	10	2	2	6	10		10
Тема 5. Основні принципи криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз. Поняття судової експертизи, її види та значення. Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз	8	2		6	10		10
Тема 6. Специфічні галузі криміналістичної техніки у кримінальному провадженні. Судова балістика. Дослідження волокон, фарб, скла, хімічний аналіз. Дослідження документів, підробки, почерк. Біологічні докази та ДНК - технології. Ідентифікація особи: відбитки пальців, зовнішні ознаки, цифрова ідентифікація	10	2		8	8		8

Тема 7. Техніка в криміналістиці місця події та документування у кримінальному провадженні. Організація місця події та первинна фіксація слідів. Методи вилучення, пакування та збереження речових доказів. Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології	10	2	2	6	10			10
Тема 8. Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології	10	2	2	6	12	2		10
Тема 9. Процесуальні аспекти, експертна діяльність, інтеграція знань. Процесуальні документи: протоколи, експертні висновки, звіти. Судова практика: оцінка доказів, критика, допустимість. Тактика слідчих дій із застосуванням техніки. Взаємодія усіх учасників розслідування; інформаційно-довідкове забезпечення.	10	2		8	10			10
Всього:	90	18	8	64	90	4	2	84
Форма контролю: екзамен								

Теми семінарських занять

№ Семінар. заняття	Назва теми	Кількість годин	
		очна (денна) форма	заочна форма

Семінарське заняття №1	Тема 1 Поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки у кримінальному правопорушенні. Тема Система криміналістики та її взаємозв'язок з іншими юридичними науками. Методи криміналістики та їх класифікація	2	2
	<p>Методи криміналістики та їх класифікація</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізувати поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки. • Визначити місце криміналістичної техніки у системі криміналістики. • Охарактеризувати взаємозв'язок криміналістики з іншими юридичними науками. <p><i>Результат:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє проаналізувати методи криміналістики (загальнонаукові, спеціальні, окремі). • навести приклади їх застосування у розслідуванні кримінальних правопорушень. • обговорити роль сучасних технологій у розвитку криміналістичної техніки. • висловити власну позицію щодо перспектив її розвитку. <p>Система криміналістики та її взаємозв'язок з іншими юридичними науками. Методи криміналістики та їх класифікація</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · проаналізувати · поняття криміналістики як юридичної науки; · охарактеризувати структуру системи криміналістики; · з'ясувати взаємозв'язок криміналістики з кримінальним правом, кримінальним процесом та іншими юридичними науками; · з'ясувати поняття методу криміналістики; · проаналізувати значення методів криміналістики у розслідуванні кримінальних правопорушень; 		

- встановити сучасні тенденції розвитку криміналістичних методів.

Результат:

- здобувач уміє визначати структуру системи криміналістики;
- аналізувати взаємозв'язок криміналістики з іншими юридичними науками;
- класифікувати методи криміналістики;
- застосовувати криміналістичні методи у практичній діяльності;
- визначати роль криміналістики у доказуванні;
- використовувати криміналістичні методи при розслідуванні злочинів;
- здійснювати аналіз криміналістичних ситуацій.

Тема 2. Правові основи застосування технічних засобів у криміналістичній ідентифікації і діагностиці. Форми, сфери застосування та види криміналістичної техніки ідентифікації у кримінальному провадженні. Поняття, сутність і методики криміналістичної діагностики.

Завдання:

- охарактеризувати види криміналістичної ідентифікації.
- пояснити їх значення для встановлення обставин кримінального правопорушення.
- скласти класифікацію форм і сфер застосування криміналістичної техніки ідентифікації.
- навести приклади для кожної сфери (слідчі дії, експертизи, оперативно-розшукова діяльність).

Результат:

- здобувач уміє обговорити проблемні питання використання сучасних технологій (відеоспостереження, біометрія,

	<p>цифрові дані) у кримінальному провадженні;</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловити позицію щодо балансу між ефективністю розслідування та захистом прав людини; • здобувач уміє проаналізувати приклади судової практики щодо допустимості доказів, отриманих із застосуванням технічних засобів. 		
Семінарське заняття №2	<p>Криміналістична реєстрація у кримінальному провадженні. Поняття, значення та система криміналістичної реєстрації у кримінальному провадженні. Криміналістичні обліки та їх характеристика у кримінальному провадженні.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначити види криміналістичних обліків (дактилоскопічний, балістичний, обліки осіб, речей, знарядь злочину тощо). • Скласти таблицю з їх характеристиками та сферами застосування. • Проаналізувати основні принципи застосування криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз. • Визначити вимоги до достовірності та повноти експертного дослідження. • Розробити алгоритм дій слідчого при призначенні судової експертизи за конкретним кримінальним провадженням (наприклад, підробка документів, крадіжка, тілесні ушкодження). • Обґрунтувати вибір виду експертизи та формулювання питань експерту. <p><i>Результат:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє Опрацювати законодавчі положення щодо призначення судових експертиз. 	2	

• Виявити процесуальні гарантії прав учасників кримінального провадження при проведенні експертиз.

• Обговорити роль криміналістичних обліків у забезпеченні ефективності розслідування.

• Висловити власну позицію щодо інтеграції цифрових баз даних та інформаційних систем у практику криміналістичної реєстрації.

• Проаналізувати приклади судової практики щодо допустимості та оцінки експертних висновків.

• Виявити типові помилки при призначенні та проведенні експертиз.

Основні принципи криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз. Поняття судової експертизи, її види та значення. Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз.

Завдання:

проаналізувати та визначати необхідність призначення судової експертизи.

Обирати вид судової експертизи залежно від ситуації.

Формулювати питання експерту.

Готувати матеріали для проведення експертизи.

Складати постанову про призначення експертизи.

Визначати об'єкти експертного дослідження.

Аналізувати висновок експерта.

Виявляти процесуальні порушення при призначенні експертизи.

Оцінювати допустимість та належність висновку експерта.

Визначати підстави для призначення

	<p>повторної експертизи.</p> <p><i>Результат:</i></p> <p>здобувач уміє підготовки матеріалів для експертизи;</p> <ul style="list-style-type: none"> · складання процесуальних документів; · формулювання запитань експерту; · аналізу експертного висновку; · організації взаємодії з експертною установою; · оцінки доказового значення експертизи; <p>застосування криміналістичної техніки при проведенні експертиз.</p>		
<p>Семінарське заняття №3</p>	<p>Тема Техніка в криміналістиці місця події та документування у кримінальному провадженні. Організація місця події та первинна фіксація слідів.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснити порівняльний аналіз та скласти класифікацію методів вилучення, пакування та збереження речових доказів. • Визначити специфіку роботи з різними типами доказів (зброя, біологічні матеріали, сліди фарб/тканин). • Розробити алгоритм дій слідчого при огляді умовного місця події з використанням технічних засобів (ультрафіолетове, інфрачервоне світло, лазери). • Обґрунтувати вибір конкретних засобів виявлення та фіксації слідів. • Проаналізувати переваги та обмеження цифрової криміналістики: збір, збереження, обробка цифрових доказів. • Виявити проблемні питання застосування цифрових методів у розслідуванні. <p><i>Результат:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач освіти вміє аналізувати рішення та розглянути можливості 3D-реконструкції місця події та її використання 	<p>2</p>	

	<p>для відтворення обстановки події.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізувати сучасні технології, що підвищують ефективність огляду місця події. • Проаналізувати приклади судової практики щодо документування місця події та використання сучасних технічних засобів. • Виявити типові помилки слідчих при фіксації та вилученні доказів. • Обговорити перспективи інтеграції цифрових та 3D-технологій у роботу слідчих. • Висловити власну позицію щодо балансу між технологічною точністю і оперативністю розслідування. 		
<p>Семінарське заняття №4</p>	<p>Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології. Методи вилучення, пакування та збереження речових доказів.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>проаналізувати процес вилучення речових доказів; пакування доказів;</p> <ul style="list-style-type: none"> · розробити поняття використання криміналістичних засобів освітлення; · документування доказів; · роботи з цифровими доказами; · використання криміналістичної техніки; · застосування 3D-моделювання місця події; · забезпечення збереження доказів. <p><i>Результат:</i></p> <p>здобувач освіти уміє вилучати речові докази з місця події без їх пошкодження.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Вибирати правильний спосіб пакування доказів. · Заповнювати бирку речового доказу. · Складати протокол вилучення речового доказу. 	<p>2</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> · Використовувати ультрафіолетову лампу для виявлення слідів. · Використовувати інфрачервоний освітлювач для дослідження документів. · Використовувати лазерне освітлення для виявлення мікрослідів. · Вилучати цифрові носії інформації. · Фіксувати цифрові докази. · Забезпечувати збереження цифрових доказів. · Використовувати фото- та відеофіксацію доказів. · Створювати схему місця події. · Використовувати програму для 3D-реконструкції місця події. · Визначати порушення правил вилучення доказів. 		
Усього годин:		16	2

Самостійна робота

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, інтернет-джерел та судової практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; опрацювання матеріалів правозастосовної практики, підготовку аналітичних і порівняльних висновків та формування навичок науково-правового аналізу; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку юридичних документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Орієнтовні кейси / теми доповідей, рефератів, есе:

Тема 1. Поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки у кримінальному правопорушенні. Система криміналістики та її взаємозв'язок з іншими юридичними науками. Методи криміналістики та їх класифікація

1. Охарактеризувати систему криміналістики та взаємозв'язок з іншими юридичними науками.
2. Опрацювати класифікацію та методи криміналістики, їх особливості та застосування
3. Розкрити поняття *системи криміналістики* та охарактеризувати її основні елементи (криміналістична техніка, тактика, методика).
4. Пояснити місце криміналістики в системі юридичних наук.
5. Охарактеризувати взаємозв'язок криміналістики з такими науками: кримінальне право; кримінальний процес; судова експертологія; оперативно-розшукова діяльність. Навести конкретні приклади практичного використання цих взаємозв'язків.
6. Розкрити систему методів (загальнонаукові, спеціальні, спеціально-криміналістичні).
7. Скласти структурну схему (таблицю) класифікації методів криміналістики.
8. Навести приклади застосування кожного виду методів у практиці розслідування.

Тема 2. Правові основи застосування технічних засобів у криміналістичній ідентифікації і діагностиці. Форми, сфери застосування та види криміналістичної техніки у сфері ідентифікації у кримінальному провадженні. Поняття, сутність і методики криміналістичної діагностики.

1. Розкрийте поняття криміналістичної техніки та її значення у кримінальному провадженні.
2. Охарактеризуйте основні форми застосування криміналістичної техніки.
3. Визначте сфери застосування криміналістичної техніки у процесі ідентифікації.
4. Проаналізуйте види криміналістичної техніки (трасологічна, балістична, почеркознавча, фототехнічна тощо).
5. Поясніть поняття криміналістичної ідентифікації та її роль у доказуванні.
6. Розкрийте сутність криміналістичної діагностики та її відмінність від ідентифікації.

7. Охарактеризуйте основні методики криміналістичної діагностики.

Дискусійні питання

1. Чи можлива криміналістична діагностика без подальшої ідентифікації?

2. Які проблеми виникають при використанні сучасних технічних засобів ідентифікації?

3. Наскільки цифрові технології змінюють підходи до криміналістичної техніки?

Тема 3. Загальні положення криміналістичної методики під час розслідування кримінальних проваджень. Поняття та предмет застосування криміналістичної методики у кримінальному провадженні. Завдання та система криміналістичної методики у кримінальному провадженні

Питання для обговорення

1. Розкрийте поняття криміналістичної методики як розділу криміналістики, визначте її місце у системі криміналістичних знань.

2. Охарактеризуйте предмет криміналістичної методики, зокрема: визначте коло закономірностей, які вона вивчає; поясніть її зв'язок із практикою розслідування кримінальних правопорушень.

3. Проаналізуйте завдання криміналістичної методики: загальні завдання; спеціальні (прикладні) завдання у кримінальному провадженні.

4. Визначте систему криміналістичної методики: загальні положення; окремі криміналістичні методики (за видами кримінальних правопорушень).

5. Порівняйте криміналістичну методику з іншими розділами криміналістики (криміналістична техніка, криміналістична тактика), визначте їх взаємозв'язок.

6. Дискусійне питання: Чи можна вважати криміналістичну методику універсальним інструментом розслідування, чи вона має виключно рекомендаційний характер? Обґрунтуйте свою позицію.

Тема 4. Криміналістична реєстрація у кримінальному провадженні. Поняття, значення та система криміналістичної реєстрації у кримінальному провадженні. Криміналістичні обліки та їх характеристика у кримінальному провадженні.

1. Розкрийте поняття криміналістичної реєстрації та її місце у системі криміналістики.

2. Визначте основні завдання криміналістичної реєстрації у кримінальному провадженні.

3. Охарактеризуйте значення криміналістичної реєстрації для розкриття та розслідування кримінальних правопорушень.

4. Проаналізуйте систему криміналістичної реєстрації та її структурні елементи.

5. Назвіть і охарактеризуйте види обліків, що входять до системи криміналістичної реєстрації.

6. Порівняйте криміналістичну реєстрацію з оперативно-довідковими обліками: визначте спільні та відмінні риси.

7. Оцініть роль сучасних інформаційних технологій у розвитку криміналістичної реєстрації.

Дискусійні питання

1. Чи можна вважати криміналістичну реєстрацію основою інформаційного забезпечення розслідування?

2. Які ризики пов'язані з використанням персональних даних у криміналістичній реєстрації?

3. Наскільки ефективною є сучасна система криміналістичних обліків в умовах цифровізації?

Тема 5 Основні принципи криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз. Поняття судової експертизи, її види та значення. Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз.

Питання для обговорення

- Розкрийте поняття судової експертизи, її предмет та об'єкти.
- Визначте місце судової експертизи в системі доказування у кримінальному провадженні.
- Охарактеризуйте основні види судових експертиз та підстави їх класифікації.
- Поясніть значення судової експертизи для встановлення істини у справі.
- Проаналізуйте відмінності між судовою експертизою та іншими формами використання спеціальних знань (консультація спеціаліста, ревізія, аудит тощо).
- Визначте типові помилки при призначенні судових експертиз і їх наслідки.
- Оцініть роль експертного висновку як джерела доказів.
- Визначте порядок призначення судової експертизи відповідно до КПК України.

- Охарактеризуйте права та обов'язки експерта, слідчого, прокурора та суду при призначенні та проведенні експертизи.
- Розкрийте підстави для призначення додаткової та повторної експертизи.

Дискусійні питання

- Чи може суд відмовити у призначенні експертизи? Обґрунтуйте.
- Наскільки обов'язковим є висновок експерта для суду?
- Які проблеми існують у практиці призначення судових експертиз в Україні?

Тема 6. Специфічні галузі криміналістичної техніки у кримінальному провадженні. Судова балістика. Дослідження волокон, фарб, скла, хімічний аналіз. Дослідження документів, підробки, почерк. Біологічні докази та ДНК - технології. Ідентифікація особи: відбитки пальців, зовнішні ознаки, цифрова ідентифікація

Питання для обговорення

1. Розкрийте поняття та значення дослідження волокон, фарб і скла у кримінальному провадженні.
 2. Охарактеризуйте основні методи хімічного аналізу, що застосовуються у криміналістиці.
 3. Визначте види підробок документів та способи їх виявлення.
 4. Проаналізуйте особливості криміналістичного дослідження почерку.
 5. Розкрийте поняття біологічних доказів та їх значення у доказуванні.
 6. Охарактеризуйте сучасні ДНК-технології та їх роль у розслідуванні кримінальних правопорушень.
1. Проаналізуйте умовну ситуацію: на місці події виявлено скляні уламки, волокна тканини та сліди фарби. Визначте: які експертизи необхідно призначити; які питання поставити експерту.
 2. Розробіть алгоритм дій слідчого при виявленні підробленого документа.
 3. На основі зразків (умовних) визначте можливі ознаки підробки документа (виправлення, дописки, травлення тощо).
 4. Складіть перелік питань для призначення почеркознавчої експертизи.
 5. Визначте порядок вилучення, зберігання та дослідження біологічних слідів (кров, слина, волосся).
 6. Складіть процесуальний документ (проект постанови) про призначення ДНК-експертизи.

Дискусійні питання

1. Чи можна вважати ДНК-докази беззаперечними?
2. Які ризики помилок існують при хімічному аналізі та дослідженні мікрооб'єктів?
3. Проблеми та перспективи використання сучасних криміналістичних технологій в Україні.

Тема. 7 Техніка в криміналістиці місця події та документування у кримінальному провадженні. Організація огляду місця події та первинна фіксація слідів. Методи вилучення, пакування та збереження речових доказів. Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології

Питання для обговорення

1. Розкрийте поняття речових доказів та їх значення у кримінальному провадженні.
2. Охарактеризуйте основні принципи вилучення речових доказів (законність, повнота, збереження властивостей).
3. Визначте правила пакування різних видів доказів (біологічних, трасологічних, документів, мікрооб'єктів).
4. Проаналізуйте умови збереження речових доказів та наслідки їх порушення.

На місці події виявлено плями бурого кольору, сліди пальців рук та уламки скла.

1. Визначте порядок їх вилучення.
2. Оберіть відповідні способи пакування.
3. Запропонуйте умови зберігання.

Слідчий неправильно запакував вологі біологічні зразки у герметичний поліетиленовий пакет.

1. Визначте допущені помилки.
2. Поясніть можливі наслідки для експертного дослідження.

Розробіть алгоритм дій слідчого при вилученні мікрочастинок (волокон, пилу, фарби) з місця події.

Тема 8 Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології

Питання для обговорення

Поясніть фізичні основи застосування ультрафіолетового, інфрачервоного та лазерного випромінювання у криміналістиці.

1. Порівняйте можливості: звичайного освітлення, ультрафіолетового, інфрачервоного, лазерного випромінювання у виявленні слідів.

2. Визначте, які види слідів доцільно виявляти за допомогою: УФ-випромінювання (біологічні сліди, підчистки в документах); ІЧ-випромінювання (затерті тексти, сліди чорнил); лазерних джерел (латентні сліди пальців, мікрочастинки).

Дискусійні питання

1. Чи завжди доцільно застосовувати спеціальні світлові засоби на місці події?

2. Які ризики пов'язані з неправильним використанням лазерних або УФ-пристроїв?

3. Як сучасні технології впливають на ефективність виявлення доказів?

Тема 9. Процесуальні аспекти, експертна діяльність, інтеграція знань. Процесуальні документи: протоколи, експертні висновки, звіти. Судова практика: оцінка доказів, критика, допустимість. Тактика слідчих дій із застосуванням техніки. Взаємодія усіх учасників розслідування; інформаційно-довідкове забезпечення.

Питання для обговорення

1. Яке місце експертної діяльності у кримінальному провадженні?

2. Які процесуальні підстави призначення судової експертизи?

3. Хто має право ініціювати проведення експертизи та в яких випадках?

4. Які права та обов'язки експерта у процесі?

5. У чому полягає відповідальність експерта за наданий висновок?

6. Що означає міждисциплінарний підхід у проведенні експертиз?

7. Які галузі знань найчастіше інтегруються у судовій експертизі?

8. Яким чином сучасні технології впливають на якість експертних досліджень?

9. У чому полягає значення спеціальних знань для доказування?

10. Які вимоги ставляться до складання протоколів слідчих (розшукових) дій?

11. Яка структура та зміст експертного висновку?

12. Чим відрізняється експертний висновок від звіту спеціаліста?

13. Які типові помилки допускаються при оформленні процесуальних документів?

14. Які наслідки має неналежне оформлення процесуальних документів?

Дискусійні питання

1. Які основні проблеми виникають у практиці використання експертних висновків?
2. Як сторона захисту може оскаржити експертний висновок?
3. Чи можливе призначення повторної або додаткової експертизи — у яких випадках?
4. Які шляхи підвищення якості експертної діяльності?
5. Як забезпечити об'єктивність та неупередженість експерта?

Вимоги до написання рефератів та есе

Загальні положення:

Реферат та есе є формами самостійної роботи здобувачів вищої освіти і спрямовані на поглиблення теоретичних знань, розвиток навичок науково-правового аналізу, аргументації правових позицій, критичного мислення та академічного письма.

Під час виконання рефератів та есе здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, вимог чинного законодавства України, стандартів вищої освіти та внутрішніх нормативних актів закладу вищої освіти.

Мета та навчальні завдання:

- формування здатності здійснювати самостійний аналіз доктринальних і нормативних джерел у сфері криміналістики;
- розвиток умінь формулювати та аргументовано обґрунтовувати власну правову позицію;
- набуття навичок наукового письма та коректного використання правової термінології;
- удосконалення навичок систематизації, узагальнення та критичної оцінки правової інформації.

Вимоги до змісту

Реферат

Реферат має аналітико-узагальнювальний характер і повинен:

- розкривати теоретичні підходи до обраної правової проблеми;
- містити аналіз норм криміналістики, кримінального процесу та права, законодавства, рішень Конституційного Суду України, практики Європейського суду з прав людини (за наявності);
- відображати сучасні наукові позиції українських та зарубіжних дослідників;
- завершуватися обґрунтованими висновками.

Структура реферату:

1. Титульна сторінка
2. Зміст

3. Вступ (обґрунтування актуальності, мета і завдання)
4. Основна частина (2–3 логічно пов'язані розділи)
5. Висновки
6. Список використаних джерел

Есе

Есе має аналітично-дискусійний характер і спрямоване на виклад та обґрунтування власної позиції здобувача щодо конкретної правової проблеми.

Есе повинно:

- містити чітко сформульовану авторську правову позицію;
- демонструвати здатність до критичного аналізу правових явищ;
- містити аргументацію з посиланням на нормативні акти, доктрину та судову практику;
- відображати логічну цілісність і самостійність мислення.

Рекомендована структура есе:

1. Вступ (постановка проблеми)
2. Основна частина (аргументація позиції, аналіз альтернативних підходів)
3. Висновки (узагальнення та власні висновки)

Вимоги до обсягу:

- Реферат – 7–15 сторінок друкованого тексту
- Есе – 4–8 сторінок друкованого тексту

(без урахування титульної сторінки та списку використаних джерел)

Вимоги до оформлення:

- формат сторінки – А4;
- шрифт – Times New Roman;
- розмір шрифту – 14;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – 20 мм;
- нумерація сторінок – арабськими цифрами (з другої сторінки);
- абзацний відступ – 1,25 см.

Посилання на джерела оформлюються відповідно до чинних національних стандартів бібліографічного опису (ДСТУ 8302:2015).

Вимоги до джерельної бази:

Кількість використаних джерел:

- реферат – не менше 10–15 джерел;
- есе – не менше 8–10 джерел.

До джерел належать:

- Криміналістика;

- Кримінальний процес;
- Кримінальне право;
- Конституція України;
- закони та підзаконні нормативно-правові акти;
- Рішення Верховного та Конституційного Суду України;
- практика Європейського суду з прав людини;
- наукові монографії, статті фахових видань;
- офіційні міжнародні документи.

Академічна доброчесність:

Робота повинна бути виконана самостійно.

Не допускаються:

- плагіат, самоплагіат;
- некоректне цитування;
- використання недостовірних або неперевірених джерел.

У разі виявлення порушень принципів академічної доброчесності робота не зараховується та підлягає доопрацюванню відповідно до внутрішніх положень ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання є складовою частиною організації освітнього процесу з навчальної дисципліни та спрямовані на формування і розвиток у здобувачів вищої освіти навичок самостійної, дослідницької й аналітичної діяльності. Їх виконання забезпечує поглиблення та систематизацію теоретичних знань, отриманих під час аудиторних занять, а також сприяє набуттю практичних умінь застосування положень конституційно-правової науки для розв'язання актуальних професійних завдань.

Виконання індивідуальних завдань здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно із можливістю отримання консультаційної підтримки з боку науково-педагогічного працівника. Консультації спрямовані на уточнення структури роботи, визначення джерельної бази, формування методологічних підходів та коригування змістового наповнення завдання. У разі виконання завдань комплексного або міждисциплінарного характеру допускається їх підготовка групою здобувачів із розподілом обов'язків та визначенням індивідуального внеску кожного учасника.

З дисципліни «Актуальні проблеми конституційного права України» індивідуальні завдання можуть реалізовуватися у різних формах, зокрема: підготовка та публікація наукової статті, підготовка доповіді й участь у роботі наукової конференції, розроблення мультимедійної презентації, аналітичного

огляду судової практики, порівняльно-правового дослідження тощо. Обрана форма виконання повинна відповідати змісту дисципліни та сприяти досягненню визначених програмних результатів навчання.

Тематика завдань формується з урахуванням сучасних тенденцій розвитку конституційного права, практики його застосування та наукових підходів до вирішення проблемних питань галузі.

Мінімальні та максимальні строки видачі, виконання та захисту індивідуальних завдань доводяться до відома здобувачів освіти викладачем на початку семестру. Дотримання визначених термінів є обов'язковою умовою належного оцінювання результатів навчання.

Оцінювання результатів виконання індивідуальних завдань здійснюється відповідно до встановлених критеріїв та передбачає нарахування додаткових (бонусних) балів: за підготовку та публікацію наукової статті – до 12 балів; за виступ із доповіддю на науковій конференції – до 8 балів; за підготовку та представлення презентації – до 10 балів. Конкретна кількість балів визначається з урахуванням якості змісту, рівня наукової аргументації, самостійності виконання та дотримання встановлених вимог до оформлення результатів роботи.

Підготовка тематичної презентації (тема, терміни тощо), а також виконання інших видів індивідуальних завдань погоджується здобувачем освіти із викладачем.

Критерії та умови підготовки, оформлення та публікації наукових матеріалів (статей, тез, доповідей) визначаються безпосередньо оргкомітетом наукової конференції, редакційною колегією видання або установою-організатором.

Умови підготовки, оформлення та критерії оцінювання презентацій визначаються цією програмою (кафедрою).

Методи навчання

Методи навчання становлять систему впорядкованих способів спільної діяльності науково-педагогічного працівника та здобувачів вищої освіти, спрямованих на досягнення визначених програмних результатів навчання, формування загальних і фахових компетентностей, а також ефективне розв'язання навчально-виховних завдань. Реалізація методів навчання здійснюється через сукупність дидактичних прийомів, організаційних форм та відповідних засобів освітньої діяльності.

Під час викладання та опанування навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного права України» застосовується комплекс методів,

що забезпечують поєднання теоретичної підготовки з практичною спрямованістю навчання.

1. Словесні методи

До словесних методів належать способи вербального викладення та опрацювання навчального матеріалу, зокрема: розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія. Зазначені методи передбачають описове розкриття змісту тем, тлумачення сутності правових явищ, категорій і процесів, аналіз нормативно-правових положень, а також перевірку рівня самостійного засвоєння матеріалу здобувачами освіти. Їх використання сприяє формуванню системного бачення проблем конституційно-правового регулювання та розвитку навичок професійної аргументації.

2. Наочні методи

Наочні методи передбачають використання візуальних засобів навчання з метою підвищення ефективності сприйняття та осмислення інформації. У межах дисципліни застосовуються демонстрація схем, таблиць, структурно-логічних моделей, діаграм, ілюстративних матеріалів, відеофрагментів та інших засобів візуалізації. Використання наочності забезпечує кращу систематизацію складних правових конструкцій, сприяє формуванню аналітичного мислення та полегшує засвоєння теоретичних положень.

3. Практичні методи

Практичні методи орієнтовані на формування професійних умінь і навичок, зокрема здатності оперувати конституційно-правовими категоріями, аналізувати та застосовувати норми права, вирішувати практичні ситуації у сфері публічно-правових відносин. Реалізація зазначених методів здійснюється під час семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, розв'язання кейсів, аналізу судової практики та моделювання правових ситуацій.

Практична складова навчання спрямована на інтеграцію теоретичних знань із реальними правозастосовними процесами, що забезпечує професійну орієнтацію здобувачів освіти.

Методи за рівнем самостійної пізнавальної діяльності

З метою активізації інтелектуальної діяльності здобувачів вищої освіти у процесі навчання застосовуються також методи, диференційовані за рівнем самостійності мислення:

- *метод проблемного викладу*, що передбачає постановку наукової або практичної проблеми та послідовне розкриття шляхів її вирішення;
- *частково-пошуковий (евристичний) метод*, спрямований на залучення здобувачів до самостійного пошуку окремих елементів розв'язання поставленого завдання;

- *дослідницький метод*, який передбачає виконання самостійних наукових досліджень, аналіз правових джерел, формулювання власних висновків і пропозицій.

Комплексне поєднання зазначених методів забезпечує належний рівень теоретичної підготовки, розвиток критичного мислення та формування стійких професійних компетентностей у сфері конституційного права.

Методи та форми контролю, критерії оцінювання результатів навчання. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Методи контролю є сукупністю способів діагностичної діяльності, спрямованих на забезпечення зворотного зв'язку в освітньому процесі та визначення рівня досягнення програмних результатів навчання. Їх застосування дає можливість отримати об'єктивні дані щодо успішності засвоєння навчального матеріалу, результативності організації навчального процесу та сформованості у здобувачів вищої освіти відповідних компетентностей.

Контрольні заходи покликані встановити відповідність рівня набутих знань, умінь і практичних навичок вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійної програми та робочої програми навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється з урахуванням принципів системності, об'єктивності, прозорості та академічної доброчесності.

Самоконтроль

Самоконтроль є важливим елементом навчальної діяльності та спрямований на формування здатності здобувачів освіти до самооцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу. Він передбачає самостійне виконання тестових завдань, аналіз правильності розв'язання практичних ситуацій, перевірку конспектів, підготовку до семінарських занять та інших форм роботи. Розвиток навичок самоконтролю сприяє підвищенню відповідальності здобувачів за результати власного навчання.

Кафедральний контроль

Кафедральний контроль здійснюється з метою моніторингу якості підготовки здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення. Він може реалізовуватися у формі:

- поточного контролю;
- рубіжного контролю;
- підсумкового семестрового контролю.

Такий підхід забезпечує поетапне відстеження динаміки навчальних досягнень та своєчасне коригування освітнього процесу.

Види контролю результатів навчання

В освітньому процесі застосовуються такі основні види контролю:

- поточний контроль протягом семестру;
- виконання та захист контрольних робіт, передбачених навчальним планом;
- приймання та оцінювання індивідуальних завдань;
- підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час усіх видів аудиторних занять упродовж семестру. Його формами можуть бути усне опитування, письмові роботи, тестування, колоквіуми, аналіз практичних ситуацій, виступи здобувачів під час обговорення питань на семінарських заняттях тощо. Результати поточного оцінювання доводяться до відома здобувачів своєчасно та в установленому порядку.

Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі здобувачів вищої освіти у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної/індивідуальної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); проблемні ситуації, метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	Модульна контрольна робота									Модульна контрольна робота	Іспит	Загальна кількість балів
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9			
Робота на семінарському занятті	5			5			5	5		22	40	100
Самостійна робота	2	2	2	2	2	2	2	2	2			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються «Положенням про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у «Приватному акціонерному товаристві «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (<https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>).

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми розслідування кримінальних правопорушень» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену** (письмово). Здобувача освіти допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних балів.

Для заочної форми навчання залік є обов'язковою складовою підсумкового оцінювання.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Орієнтовний перелік контрольних питань з дисципліни «Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень»

1. Поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки.
2. Система криміналістики та місце криміналістичної техніки в її структурі.
3. Взаємозв'язок криміналістики з іншими юридичними та природничими науками.
4. Методи криміналістики та їх класифікація.
5. Принципи застосування техніко-криміналістичних засобів.
6. Поняття криміналістичної ідентифікації, її види та об'єкти.
7. Стадії ідентифікаційного процесу.
8. Криміналістична діагностика: поняття, завдання, значення.
9. Ідентифікаційні та діагностичні ознаки.
10. Класифікація техніко-криміналістичних засобів.
11. Засоби виявлення, фіксації та вилучення доказів.
12. Використання сучасних технологій у криміналістиці.
13. Правові підстави застосування технічних засобів.
14. Поняття та значення криміналістичної фотографії.
15. Види та методи судової фотографії.
16. Відеозапис та аудіофіксація у кримінальному провадженні.
17. Правила документування результатів фіксації.
18. Поняття слідів та їх класифікація.
19. Сліди рук: види, способи виявлення і фіксації.
20. Дактилоскопія: поняття та значення.
21. Сліди ніг, взуття, транспортних засобів.
22. Сліди знарядь злочину та інструментів.
23. Поняття судової балістики та її завдання.
24. Вогнепальна зброя: класифікація та будова.

25. Сліди пострілу та їх дослідження.
26. Ідентифікація зброї за слідами на кулях і гільзах.
27. Поняття та види документів у криміналістиці.
28. Ознаки підроблення документів.
29. Методи виявлення підробок.
30. Дослідження письма і підписів (почеркознавство).
31. Поняття габітоскопії та її значення.
32. Ознаки зовнішності людини та їх класифікація.
33. Методи фіксації зовнішності.
34. Поняття та значення дослідження матеріалів і речовин.
35. Види об'єктів дослідження.
36. Методи аналізу та їх застосування.
37. Поняття та значення криміналістичних обліків.
38. Види обліків (дактилоскопічний, балістичний тощо).
39. Використання баз даних у розслідуванні.
40. Використання криміналістичної техніки під час огляду місця події.
41. Забезпечення збереження слідів.
42. Типові помилки при застосуванні технічних засобів.
43. Цифрова криміналістика та кіберзлочини.
44. Використання штучного інтелекту у криміналістиці.
45. Міжнародне співробітництво у сфері криміналістики.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

Заросило В.О. та ін. Криміналістика: збірник тестових завдань: посібник для вищих навчальних закладів Співавторство «Видавництво Людмила», 2021. 60 с. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/metodichni-rekomendacii8.html>

Заросило В.О. та ін. Адвокат у кримінальному процесі: посібник для закладів вищої освіти / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2024, 244 с.

Заросило В.О. Вступ до спеціальності: правоохоронна діяльність: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Навчальний посібник Київ: «Видавництво Людмила», 2024. 572 с.

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Holyst Brunon – Kryminalistyka. Wydanie VIII zmienione i rozszerzone Warszawa 1996. 1117 s.
3. Багрій М. В. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні моногр. / М. В. Багрій, В. В. Луцик. Тернопіль, 2014. 308 с.
4. Когутич І.І. Криміналістика: Курс лекцій. К.: Атіка, 2008. 888 с.
5. Криміналістика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Когутич, О. М. Калужна, В. М. Фігурський; за ред. І. І. Когутича. К. : Ін Юре, 2014. 454 с.
6. Криміналістика в тестах : навчальний посібник / за заг. ред. І. І. Когутича. К.: Алерта, 2013. 534с.
7. Криміналістика: Підруч. / П.Д.Біленчук, О.П.Дубовий, М.В.Салтевський, П.Ю.Тимошенко. /За ред.. акад.. П.Д.Біленчука. К.: Атіка, 1998. 416с.;
8. Криміналістика: Підручник / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого // За ред. В.Ю. Шепітька. 2-ге вид., переробл. і доп К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 728с
9. Криміналістика: Підручник. / За ред. П.Д.Біленчука. 2-е вид. К.: Атіка, 2001. 544с.
10. Криміналістика : підручник / За ред. В.В. Тіщенка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 556 с.
11. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Данишин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Маляррової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с.
12. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін.]; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 456 с.
13. Криміналістика : підручник. / В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, К. : «Центр учбової літератури», 2017. 544 с.
14. Маркусь В.О. Криміналістика. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 558 с.

Додаткові:

1. Немченко Д.Є. Значення ДНК-експертизи у розслідуванні злочинів. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. матер. Міжнарод. наук.-прак. конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження Зас. проф. М.С. Бокаріуса (18–19 квіт. 2019 р., м. Харків). Харків, 2019. С. 461–464.
2. Саушкін О.В., Ханянець А.А., Бондарева А.Г. Розширення можливостей комплексної судово-медичної, транспортно-трасологічної та автотехнічної експертизи шляхом застосування методу натурального моделювання

на прикладі велотравми. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. матер. Міжнарод. наук. прак. конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження Зас. проф. М.С. Бокаріуса (18–19 квіт. 2019 р., м. Харків). Харків, 2019. С. 478–481.

3. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.

4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_043.

5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_042.

Веб-ресурси:

1. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://un.org>

2. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://coe.int>

3. Веб-портал органів виконавчої влади України <https://www.kmu.gov.ua>

4. Сайт Центру політико-правових реформ <http://pravo.org.ua>

5. Офіційне інтернет-представництво Національної Президента України <http://www.president.gov.ua>

6. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua>

7. Сайт бібліотеки України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

8. Сайт Національної парламентської бібліотеки України <http://nplu.org>

9. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України <http://www.gntb.gov.ua>

10. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/>

11. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>